

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — IE ECONOMPOLITICA — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înaltă Curte de Casație

Licențiat în Drept și Științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI**
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

— Asupra aplicării art. 610 și urm. din procedura civilă, de d-l Gh. Bonteanu, judecător.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

— Casație s. II: *D. S. Pisău cu Anica Ocnășu ș. a.*, (Nu are nicio influență asupra validității actului faptul că un judecător, delegat să ia consimțământul unei părți, ia acest consimțământ la alt domiciliu decât cel arătat de ea, de oarece dispozițiunile legii relative la autentificarea actelor la domiciliul părților, în caz de boală, nu sunt prescrie sub pedeapsă de nulitate.— Pentru același motiv este valabil un act autentificat care nu poartă semnătura scriitorului său.— Legea de consolidare a terenurilor petrolifere nefăcând deosebire, din punctul de vedere al drepturilor ce rezultă dintr-o concesie petroliferă, între concesionile consolidate și neconsolidate, înseamnă că un concesionar care nu și-a consolidat drepturile sale de concesie nu decade din drepturile sale).

— Casație s. III; *Iacob Bergher cu firma Neunkirchner Druckfabrik A. G. și M. Horowitz* (Deși nu se poate acorda termen pentru plata amendei în cazul când apelul este făcut pe timbru insuficient, totuși dacă procesul se amână pentru lipsă de procedură, sau din cauza aplicării art. 151 pr. civ., nu se poate anula apelul când la ziua înfățișării, adică atunci când procesul este în stare de a fi judecat, partea justifică plata amendei sau a timbrului).

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ:

— Curtea de apel din Alger: Actul sub semnătură privată produce efecte în Franța, iar în caz de tăgăduirea semnăturii se aplică legea franceză.— În lipsa unui act scris, proba unei obligațiuni contractate în străinătate se face după legea țării în care s-a încheiat contractul.

Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de Casație

— *Curtea de casație s. I: No. 1:* Contracte de arendare sau închiriere.— Contract netranscris dar cu dată certă.— Termenul de trei ani în care e opozabil noului achizitor al unui imobil asemenea contracte.— De când începe acest termen.— Art. 722 și 723 pr. civ.; *No. 2:* Pământ rural.— Pesiune.— Chestiune de apreciere.— Capacitatea de a dobândi pământ rural.— Dreptul de apreciere al instanței de fond;

— *Curtea de casație s. II: No. 1:* Industrii insalubre.— Fabricare de cărămidă în interiorul unei comune rurale fără permisia autorității în drept.— Contravenție.— Competința tribunalului; *No. 2:* Pedeapsă.— Incheisoare corecțională.— Complice.— Aplicarea minimumului pedepsei ce se aplică autorului principal.— Ce se înțelege prin minimum pedepsei.— Art. 49 al. II c. p.; *No. 3:* Parte civilă.— Omor.— Dacă soția victimei se poate constitui, deși s'a remăritat în urmă;

— *Curtea de casație s. III: No. 1:* Timbru.— Registre comerciale.— Refuz de a le prezenta agentului fiscal la cerere.— Contravenție.— Art. 85 l. timbrului; *No. 2:* Urmărirea unei recolte.— Creditor privilegiat ce nu s'a arătat nici în timpul urmăririi, nici la distribuirea prețului.— Dacă în urma încasării prețului de către creditorii diligenți, el mai are vre un drept asupra prețului distribuit.

Asupra aplicării art. 610 și urm. din procedura civilă

În *Curierul Judiciar* No. 20/912, d-l E. Wincler, avocat din Buzău, scria următoarele:

«Unele judecătoria și tribunale cad în eroarea de a dispune aplicare de sequestre asiguratorie în baza titlurilor definitive obținute de părți, măsură acordată părților numai în cazul prevăzut de art. 610 și urm. din procedura civilă, când nu ai un titlu definitiv, de oarece când ai titlu definitiv urmează a se aplica dispoziția art. 371 și urm. din procedura civilă.

«Spre a pune capăt acestei greșite aplicări, ca «să nu zic altfel și spre a scapa pe părți dela «cușii ocazive și jurisprudențe fantastice, de oarece în genere magistrații noștri au o mare slăbiciune «pentru jurisprudență, oricât de excentrică ar fi, «gasesc că ar fi în interesul justiției și al justițiablelor, ca printr'o circulară să se explice această «deosebire, spre a nu mai da loc la interminabile «controverse și jurisprudențe hazlii».

Sciind acest articol nu am intențiunea să polemizez cu d-l Wincler; ci, voui căuta să arat că judecătoriile și tribunalele, cari aplică sequestre asiguratorie, în baza titlurilor definitive, procedează legal, interpretând și aplicând bine legea, după modesta mea părere.

Înainte de a trece la argumentele ce le voui aduce în susținerea acestei păreri, să analizăm puțin cele scrise de d-l Wincler.

D-sa afirmă că judecătoriile și tribunalele cari aplică sequestre asiguratorie în baza titlurilor definitive, cad în eroare. Alături tot. Nici un argument.

Să zicem că ar fi greșită această aplicare a art. 610 și urm. din procedura civilă; se poate, fiindcă magistrații fiind oameni, sunt supuși erorii: *errare humanum est*; însă, cel care afirma că cutare mod de interpretare și de aplicare al legii e greșit, trebuie să aducă argumente în susținerea păreri sale. D-l Wincler se mulțumește să emită părerea, și găsește ca trebuie dată o circulară explicativă a deosebirii dintre art. 371 și 610 și urm. pr. civ., pentru a pune capăt controverselor interminabile și jurisprudențelor hazlii, pentru că magistrații noștri au o mare slăbiciune pentru jurisprudență, oricât de excentrică ar fi ea.

Ei, bine! Am admis eroarea, fiindcă din moment ce unele judecătoria și tribunale aplică se-

questre asigurătoare și altele nu, în baza titlurilor definitive, unele sau altele trebuie să fie în eroare și vouă arăta de partea cui este; dar, este imposibil de admis ca magistrații din dorința — adică cu bună știință — de a creia jurisprudența fantastice, excentrice și hazlii, să aplice în mod greșit legea.

Dar și aceasta este o părere.

Desigur s'or fi găsiind oameni cari în orice chestiune să aibă păreri și soluțiunile lor, numai din dorința de a avea păreri; însă, nu se găsesc magistrați cari să aplice greșit legea, numai din dorința — din slăbiciunea — de a creia jurisprudența hazlii, fiindcă hotărârile lor sunt supuse controlului și răspunderii.

Să trecem acum la textele de lege.

Art. 613 pr. civ. prevede că, creditorii cari au creanțe constatate prin acte scrise și ajunse la scadență, pot odată cu chemarea în judecată să pună sequestru asigurător pe mobilele datornicului.

Rațiunea existenței acestui articol este garantarea creditorilor contra debitorilor de rea credință, cari dela chemarea în judecată și până la rămânerea definitivă și executarea hotărârii, ar putea înstreina averea mișcătoare. Utilitatea aplicării sequestrelui asigurător e înverdată.

Până la 1900, numai creditorii cari aveau acte scrise și ajunse la scadență puteau cere și înființa sequestre asigurătoare; la 1900, când s'a modificat procedura civilă, s'a adăogat următorul alineat: *Aceiaș drept îl au și creditorii, cari n'au act scris, dar trebuie să dea o cauțiune de a treia parte din valoarea reclamată*; dându-se drept și creditorilor fără acte să înfiinze sequestre asigurătoare, dând cauțiune.

Și iată cum motivează legiuitorul adăugarea acestui alineat: «Pentru ca datornicii de rea credință să nu mai fie atât la adăpost, cum erau cu «vechea redacțiune a art. 613, s'a adăogat la acest articol al doilea alineat, prin care se dă acelaș drept pe care îl au creditorii cu acte scrise și celor ce n'au acte scrise, însă cu obligațiunea să dea o cauțiune de a treia parte din valoarea reclamată». (Exp. Mot. Apend. p. LIV din proced. civ. adnotată de Alexandrescu, Cezărescu și Mironescu).

Prin urmare, pentru aceiași rațiune și în vederea aceleiași utilități practice, s'a dat drept și creditorilor fără acte, să poată pune sequestre asigurătoare.

Oare creditorii cu titluri definitive să nu poată pune asemenea sequestre?

Nu. Vor răspunde d-l Wincler și cei de o părere ca d-sa, fiindcă numai creditorii cu acte scrise și cei fără acte, au nevoie de sequestru asigurător, pentru că în intervalul dela intentarea acțiunii și până la obținerea și rămânerea definitivă a hotărârii, debitorii ar putea înstreina averea mișcătoare și de aceea legiuitorul prin art. 613 pr. civ. le-a dat dreptul să poată lua această măsură; pe când pe cei cari au titluri definitive nu i-a prevăzut în art. 613, neavând nevoie să fie garantați, ci trebuind conform art. 371 și urm. să procedă la executare, care se face în scurt timp: somație, o zi liberă și apoi urmărirea, așa că debitorul n'are timp să înstreineze.

Da. Dar, când din cauze legale, nu se poate face

imediat urmărirea, creditorii cu titluri definitive să nu poată lua oare măsuri de asigurarea creanțelor lor? Sigur că pot.

Dacă legiuitorul nu i-a prevăzut și pe ei în art. 610 și urm., faptul este foarte explicabil, în lege nu se prevede decât ceea ce se întâmplă mai des — quod plerumque fit —, căci, desigur, că în mod normal orice creditor cu titlu definitiv procede la urmărirea conform art. 371 și urm. și numai foarte rar recurge la măsura prevăzută de art. 613, și de aceea nu s'a ocupat legiuitorul de ei.

Dar aceasta să însemneze că ei nu pot pune sequestru asigurător, când dintr'o cauză sau alta, nu pot procede imediat la urmărirea și când orice întârziere i-ar expune să-și piardă creanța? Sigur că nu, căci nu se poate concepe că legiuitorul, care a avut așa de mare sollicitudine de a garanta pe creditorii încât a prevăzut că pot lua măsuri de asigurare nu numai cei cu acte scrise, dar și cei fără acte, dând cauțiune, să lase pe cei cu titluri definitive la bunul plac al debitorilor de rea credință. A nu încuviința sequestru asigurător în baza unui titlu definitiv este a interpreta și aplica greșit legea.

Pentru a interpreta bine legea, trebuie să avem în vedere intențiunea legiuitorului, spiritul legii și utilitatea ei în aplicare.

Utilitatea practică are un rol foarte important în aplicarea legilor.

Iată ce scrie în această privință d-l Al. Velescu, în *Curierul Judiciar* No. 56/913, vorbind despre al. 2 și 3 ale art. 66 pr. civ. :

«Analizate din punct de vedere exclusiv juridic, dispozițiile al. 2 și 3 art. 66 proc. civ. își găsesc rațiunea de a fi în demonstrarea utilității lor, dreptul fiind știința utlului prin excelență».

D-l D. Negulescu în «Teoria Poprirei», după ce arată că prin *sumele și efectele* din art. 455 pr. civ. se înțelege numai lucruri mobile corporale sau încorporate, adăogă pag. 36 : «n privința mobilelor corporale nu trebuiesc exceptate mobilele devenite imobile prin destinațiune, căci cum foarte bine remarcă Garsonnet (IV. No. 1397 p. 352) *utilitatea practică trebuie să învingă rigoarea raționamentului, și nu trebuie să se ezite a se admite poprirea obiectelor cari pot să fie în orice moment desfăcute de imobilul la care sunt încorporate, date debitorului și sustrate de dânsul la urmărirea creditorilor său*».

Așa dar, ori de câteori aplicăm un text de lege trebuie să avem în vedere utilitatea practică, chiar când ar fi contra rigorei raționamentului.

În cazul de care ne preocupăm, și raționamentul și utilitatea sunt pentru încuviințarea sequestrelui asigurător în baza titlurilor definitive.

Am văzut până acum că raționamentul este pentru acest mod de interpretare al art. 610 și urm. din pr. civ. să vedem acum dacă acest mod de interpretare are și utilitate practică.

Pentru a arăta utilitatea, vouă da un exemplu real: Într'un oraș de pe malul Dunărei vine un circ, directorul angajează la un hotel mai multe camere pentru el și personal.

Terminând seria reprezentațiilor, pleacă din oraș, rămânând dator hotelierului o sumă de bani. Hotelierul a așteptat cât a așteptat, apoi a dat în judecată pe directorul circului și a obținut hotărâre,

care rămânând definitivă a fost investită și trimisă spre executare într'un oraș din Moldova unde se găsea circuit; de acolo i se comunică, că directorul a murit lăsând moștenitori; așa că trebuia în conformitate cu art. 398 pr. civ. să facă sub pedeapsă de nulitate, o încunoștințare colectivă a hotărârii la domiciliul deschiderei succesiunii și numai după opt zile putea să facă executarea.

În timpul acesta circuitul sosește în orașul depe malul Dunării pentru a trece în Bulgaria.

Hotelierul fiind înștiințat, a făcut cerere de sequestru asigurator, care i-a fost încuviințată. Directorul circuitului — un moștenitor — face contestație pe motiv că nu se poate aplica sequestru asigurator în baza unui titlu definitiv; i s'a respins.

Dacă s'ar fi admis motivele contestațiunei că creditorul cu titlu definitiv nu poate pune sequestru asigurator; bietul creditor, care trebuia să facă înștiințare colectivă, să lase să treacă opt zile, să facă somație, să mai lase o zi și pe urmă să facă procesul verbal de urmărire, ar fi pierdut creanța, căci directorului nu i-ar fi trebuit poate decât o jumătate de zi ca să-și treacă circuitul dincolo și să se bucure de acest mod de interpretare al legii.

Iată utilitatea practică a aplicării de sequestru asigurator în baza titlurilor definitive.

După părerea d-lui Wincier, acest hotelier, creditor ar fi putut pune sequestru asigurator dacă ar fi avut o simplă chitanță din partea directorului, dar prin faptul că-și valorificase chitanța prin justiție, perzând timp și cheltuind bani până să obție titlul definitiv, nu mai putea să-și asigure creanța.

Ce nelogic raționament!

Acest mod de interpretare și aplicare al art. 610 și urm. pr. civ. este cu totul greșit, fiind contra rațiunei, utilității practice și a scopului urmărit de legiuitor: garantarea creditorilor contra debitorilor de rea credință.

Cred dar, că judecătoriile și tribunalele cari aplică sequestre asiguratorie în baza titlurilor definitive, interpretează bine și în mod juridic art. 610 și urm. din pr. civilă.

GH. BONTEANU

Judecător;

Stoiceni-Argeș

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 15 Octombrie 1912

Președenția d-lui I. DUCA, Consilier

— D. S. Pisău cu Anica Oenașu ș. a.

Autentificare. — Instrumntare la domiciliul părții în caz de boală — Aprecierea certificatelor medicale. — Dreptul suveran al Președintelui tribunalului. — Luarea consimțământului părții în alt loc decât la domiciliul ei — Lipsă de nulitate. — Semnarea actului de către scriitor. — Neîndeplinirea acestei formalități — Lipsă de nulitate. — Art. 8, 16 și 19 l. autentificărilor. — Concesie petroliferă — Lipsa de consolidare. — Efecte

1) Modul în care au fost apreciate de președintele tribunalului certificatele medicale, pentru a da delegațiune supleantului ca să ia consimțământul părților la domiciliu și faptul că unul

din bolnavi ar fi domiciliat în alt județ decât unde s'a instrumentat, nu poate avea nicio influență asupra validității actului, de oarece legea de autentificare a actelor nu creiază o nulitate din această împrejurare.

2) Dispozițiunile art. 8 și 19 din legea autentificării actelor, relative la autentificarea actului la domiciliul părții, în caz de boală, nu sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate, dacă judecătorul delegat, constatând identitatea persoanei, îi ia consimțământul în alt loc, cum ar fi la primărie, iar nu acasă.

3) Deși actul autentificat nu poartă semnătura scriitorului său cum prevede art. 19 din legea autentificării actelor, această împrejurare însă nu poate să atragă nulitatea actului, întrucât dispoziția art. 16 nu este prescrisă sub pedeapsă de nulitate, — m'oi ales când se constată din procesul-verbal de autentificare că scriitorul s'a prezentat înaintea judecătorului delegat a autentifica actul și a declarat că el a scris actul după cererea părților.

4) Faptul că concesionarul unor terenuri petrolifere nu și-a consolidat drepturile sale de concesione, nu atrage nicio decădere din drepturile sale, întrucât nici un text din legea de consolidare a terenurilor petrolifere nu creiază o asemenea decădere și nu face deosebire, din punct de vedere al drepturilor ce rezultă dintr'o concesie petroliferă, între concesionile consolidate și acele neconsolidate *).

Decizia 226/912. — Respins, recursul făcut de D. S. Pisău, contra deciziei Curței de apel București, s. II-a, No. 70/912, dată în proces cu Anica Oenașu ș. a.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier C. Marinescu:

Pe d-nii avocați Danielopol și Gogu Negulescu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-nul avocat Take Ionescu în combateri;

Deliberând,

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată că Ghiță Brebenel concesionează lui B. Kleasi prin actul autentificat de Trib. Prahova s. I, la No. 46/900 mai multe porțiuni de teren din acele ce avea în comuna Filipaști de pădure; în același timp cu Brebenel mai concesionează și alți 332 locuitori din aceiași comună parte din terenurile lor, prin același act. Aceste terenuri sunt transmise de Kleasi Societății «Regatul Român» iar de aceasta Societății «Astra Română». Porțiunea de teren concedată de Ghiță Bre-

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 1,913, pag. 12.

benel face parte din mostenirea lui Ghiță Brebenel; moștenitorii acestuia cer ulterior eșirea din indiviziune asupra averii rămasă pe urma lui și efectuându-se partajul, terenul în discuțiune cade în lotul loanei loaniță Nuță, care în 1905 a dat declarațiune autentică prin care recunoaște de bună înstrăinarea făcută de fratele său Brebenel Ghiță. În anul 1911 moștenitorii loanei concedează același teren recurentului D. S. Pisău; acesta cerând consolidarea drepturilor sale de concesiune, Societatea «Astra Română» face contestațiune pe motiv că terenul asupra căruia recurentul cere consolidarea i-a fost condat ei cu mult anterior; că comisiunea de consolidare din jud. Prahova a admis contestațiunea Societății Astra și a respins cererea recurentului de a se consolida asupra sa terenurile situate în comuna Filipești de pădure; că recurentul făcând apel înaintea Curței de apel din București, această instanță secția III prin decizia supusă recursului a respins apelul ca nefondat; că înaintea Curței de apel recurentul a susținut că contestațiunea Societății Astra nu poate fi admisă, pentru că titlul pe care se întemeiază contestațiunea este neexistent, pentru mai multe motive care formează obiectul motivelor de casare;

Asupra motivului III de casare:

III «Exces de putere. Delegația judecătorului de a se transporta la Filipești de pădure s'a dat în baza unei petițiuni pe lângă care s'a alăturat 5 certificate medicale. Judecătorul se duce la fața locului la 14 Februarie 1906, adică un an după data acelor certificate și la 15 zile după data certificatului lui Müller cu alte cuvinte după ce Müller se făcuse sănătos. Că de altminterale pentru Müller delegația nu putea să producă nici un efect, căci după cum se constată din procura ce avea dela Klaesi el nu avea domiciliul în Filipești de pădure. Deși am ridicat aceste chestiuni, Curtea consideră delegația valabilă fără a motiva comișând astfel prin nemotivare un exces de putere»;

Considerând că din actele cauzei se constată, că atunci când Gh. Brebenel a concesionat lui B. Klaesi terenurile petrolifere în discuțiune adică în anul 1900 pe lângă cererea de autentificare a actului de concesiune adresată trib. Prahova, s'a prezentat Primului Presedinte 5 certificate medicale constatând că W. Müller procuratorul lui R. Klaesi, Gheorghe Mihai și încă alți 3 locuitori sunt bolnavi și nu se pot prezenta la Tribunal; că Primul Presedinte a delegat pe judecătorul supleant ca să ia consimțământul la domiciliu și să autentifice actul; că acest judecător ducându-se la Primăria comunei Filipești de pădure și procedând acolo la luarea consimțământului tuturor concedenților a dispus autentificarea actului;

Considerând că modul în care s'a fost apreciate de Primul Presedinte al Trib. certificatele medicale pentru a da delegațiune supleantului ca să ia consimțământul la domiciliu și faptul că unul din bolnavi ar fi domiciliat în alt județ decât unde s'a instrumentat, nu poate avea nici o influență asupra validității actului, de oare legea de autentificare a actelor nu face nulitate din aceasta;

Că Curtea de apel, judecând în acest sens și motivând asupra acestei chestiuni deciziunea sa, n'a comis nici un exces de putere și prin urmare motivul de casare este neîntemeiat;

Asupra motivului IV de casare:

IV «Violarea art. 8 și 19 din legea autentificării actelor. Deși Curtea constată în fapt că consimțământul preținșilor bolnavi s'a luat la Primărie împreună cu al celor sănătoși, în loc să se ia la domiciliul lor, totuși Curtea consideră că judecătorul a fost competent *rationi loci*; hotărând astfel s'a violat art. 8 și 19 din legea autentificării actelor»;

Considerând că recurentul a susținut inexistența ti-

tlului Societății Astra și pentru motivul că judecătorul delegat a luat consimțământul concedenților bolnavi la Primăria comunei Filipești de pădure, iar nu la domiciliul lor;

Considerând că atât dispozițiunea art. 8 cât și aceia a art. 19 din legea autentificării actelor, relative la autentificarea actului la domiciliul părții în caz de boală, nu sunt prescise sub pedeapsă de nulitate dacă judecătorul delegat, constatând identitatea persoanei, îi ia consimțământul în alt loc, cum ar fi Primăria, ca în speță;

Că prin urmare și acest motiv de casare este nefondat;

Asupra motivului V de casare:

V «Violarea art. 16 și 26 din legea autentificării actelor. Am arătat înaintea Curței că contractul din 14 Februarie 1906, fiind un contract făcut de Ghiță Brebenel, o persoană iscălește prin punere de deget semnătura scriitorului era esențială pentru validitatea contractului, conform art. 16 și 26 din legea autentificării»;

«Curtea respingând acest motiv violează art. 16 și 26 din legea autentificării»;

Considerând că se constată că actul autentificat la No. 463/900 nu poartă semnătura scriitorului său, avocatul Zmeureanu, după cum prevede art. 16 din legea autentificării actelor însă procesul verbal de autentificare constată că scriitorul s'a prezentat înaintea judecătorului delegat a autentifica actul și a declarat că el a scris actul după cererea părților;

Considerând că nici această dispoziție nu este prescisa sub pedeapsă de nulitate, așa că neșemnarea actului de cel ce l-a scris, nu poate să atragă nulitatea actului și Curtea de apel hotărând în acest sens n'a violat textele de lege vizate în motivul de casare, care motiv este, prin urmare nefondat;

Asupra motivului VI de casare:

VI «Violarea art. 16 și 18 din legea autentificării, exces de putere și denaturare de fapte Actul este inexact căci nu conține declarația lui Ghiță Brebenel că nu știe carte. Art. 16 și 18, cer sub pedeapsă de nulitate îndeplinirea acestei formalități Curtea constată în fapt că acest motiv al nostru este inexact; că prin cuvintele: «In urma acestora am citit acest act din cuvânt în cuvânt în auzul părților, cari au declarat că acest act este făcut cu consimțământul lor și că exemplarul netimbrat este sub-scris de Ion Zamfir și alții (între care nu este Ghiță Brebenel) martori și scriitor propriu, iar ceilalți prin punere de deget neștiind carte», de aci nu rezultă, după cum a constatat greșit Curtea că Ghiță Brebenel a declarat că nu știe carte. Cuvintele: martorii și scriitor propriu arată că e vorba de constatarea judecătorului că ei au semnat propriu, așa că cuvintele ce urmează: «iar ceilalți prin punere de deget, neștiind carte», nu poate fi decât tot constatarea judecătorului»;

Considerând că acest motiv de casare este neexact în fapt, căci din declarațiunea lui Ghiță Brebenel din procesul verbal de autentificare a actului, se constată că acesta a declarat că nu știe carte;

Că prin urmare față de acest concedent, dispozițiile art. 16 și 18 din legea autentificării actelor fiind îndeplinite motivul de casare este nefondat;

Asupra motivului X de casare:

X «Exces de putere Nemotivare. Asupra celui de al 5-lea motiv de nulitate a procesului verbal că consimțământul tuturor a fost printr'un singur act, Curtea stabilește că dacă ar fi exact în fapt ar conduce la nulitate. Totuși Curtea

după ce mai departe arată că afirmările noastre sunt exacte în fapt, respinge acest motiv de nulitate. Această contrazicere de motive, face ca hotărîrea să fie nemotivată asupra acestui punct;

Considerând că instanța de fond constată că fiecare parte contractantă din actul de concesiune a dat consimțământul său în ceia ce privește partea sa pentru care s'a obligat;

Că față de această constatare, Curtea de apel respingând motivul de inexistența titlului de concesiune al Societății Astra întemeiat pe luarea consimțământului concedenților în mod global, n'a comis nici un exces de putere, așa că și acest motiv de casare este nefondat;

Asupra motivelor IX și XI de casare :

IX. «Nemotivare. Exces de putere. Violarea art. 11 și 14 din legea consolidării. Am arătat înaintea Curței că chiar dacă actul contestat ar fi valabil, contestațiunea Astei este nefondată din cauză că Ghiță Brebenel nu a fost nici odată proprietar. Faptul că actul Astei este anterior actului nostru nu duce la soluție, căci emană dela 2 persoane diferite. Am arătat că înainte de partaj, terenul în litigiu se stăpânea de Iancu Brebenel iar după partaj a intrat în plina proprietate a Ioanei Ioniță Nuță. Deci Ghiță Brebenel, nu a putut da această concesiune cu atât mai mult cu cât Ioana ne-a făcut nouă concesiunea după ce a fost pusă în posesiune în baza hotărîrei de partaj. Sentința de partaj era opozabilă adversarilor, căci concesiunea lui Gh. Brebenel nu era consolidată și deci autorii noștri nu erau datorii a-i chema în instanța de partaj. Aceasta rezultă din combinarea art. 11 și 14 din legea de consolidare. Curtea nediscutând acest motiv comite un exces de putere și violează dispozițiunile art. 11 și 14 din legea consolidărilor petrolifere»;

XI. «Neaplicarea principiilor rezultând din art. 12 și urm. din legea pentru consolidarea drepturilor de a exploata petrolul din 1904, etc. și a consecințelor privitoare la drepturile proprietarilor în indiviziune ale căror terenuri au fost concesionate de unul din coproprietarii indivizi fără consimțământul celorlalți. Am susținut înaintea Curței că Ghiță Brebenel n'a putut concede autorilor societăților «Astra» terenul în litigiu decât fiindcă îl posedă cu titlu precar de coproprietar în indiviziune. O asemenea concesiune după dreptul comun nu le-ar fi fost opozabilă celorlalți coproprietarii în indiviziune și prin urmare nici Ioanei, autoarea noastră care a devenit proprietara acestui teren dela deschiderea succesiunii prin efectul declarativ al partajului făcut în 1908. Dacă concesiunea se respectă, aceasta se face în baza art. 12 din legea mai sus arătată, care permite concesiunilor care a obținut o concesiune numai dela un coproprietar indiviz, să și valideze concesiunea. In asemenea condițiuni coproprietarul indiviz este mandatarul legal al celorlalți iar noi în calitate de mandanți ai lui Ghiță Brebenel putem opune toate nulitățile ce le putea opune și el»;

Considerând că instanța de fond constată că terenul concedat de Ghiță Brebenel face parte din moștenirea M. Brebenel; că moștenitorii acestuia au cerut ulterior eșirea din indiviziune asupra averii rămasă pe urma lui și, la împărțea, terenul în litigiu a căzut în lotul Ioanei I. Nuță, care a dat societății Astra o declarație autentică că recunoaște de bună înstrăinarea făcută de fratele său Ghiță Brebenel concedentul către Societatea Astra»;

Că, așa fiind, concesiunea aceluiași teren făcută cu

mult în urmă, la 1911 de către moștenitorii Ioanei Nuță către recurent, nu poate avea nici o valoare, iar faptul că Societatea nu și-a consolidat până în prezent drepturile sale de concesiune nu poate constitui nici o decădere a drepturilor sale, întrucât nici un text din legea de consolidare a terenurilor petrolifere nu creiază o asemenea decădere și nu face deosebire din punctul de vedere al drepturilor ce rezultă dintr-o concesiune petroliferă între concesiunile consolidate și cele neconsolidate;

Că, dar, și aceste motive de casare sunt nefondate;

Asupra motivelor I, II, VII și VIII de casare :

I. «Exces de putere. Violarea principiului că contractele încheiate de cei ce nu știu carte sunt contracte solemne și a art. 28 din legea autentificărilor. Deși Curtea stabilește că contractul cu data de 14 Februarie 1900 este încheiat între părți ce nu știu carte, totuși Curtea crede că autentificarea cerută de art. 28 e ad-probatorem nu ad-solemnitatem. Hotărând astfel Curtea calcă principiul că solemnitatea derivă din faptul că eficacitatea acestor contracte este supusă la observarea unor asemenea formalități»;

II. «Violarea principiului că consimțământul este considerat că nu a fost dat, când nu a fost exprimat în formă legală și prin urmare că contractul este inexistent și anuabil»;

«Am arătat înaintea Curței că solemnitatea se confundă cu consimțământul în contractele solemne în sensul că consimțământul este considerat că nu există, când el nu a fost exprimat în formă legală. Că consimțământul nefiind dat conform condițiilor cerute de legea autentificării, contractul este inexistent. Curtea consideră că contractul din 14 Februarie 1900 există, chiar când condițiunile de formă nu au fost îndeplinite și dă drept părților interesate de a sfărâma actul prin acțiunea în anulațiune»;

«Curtea declarând că contractul este anulabil și nu inexistent, violează principiile ce domină întreaga teorie a contractelor»;

VII. «Violarea principiului că actele inexistente nu pot fi ratificate și art. 16 și 18 din legea autentificării»;

«Curtea consideră contractul din 14 Februarie 1900 ca anulabil și îl consideră ca ratificat prin actul autenticat la No. 5829/95. Am arătat înaintea Curței că neîndeplinirea formalităților nu se poate înlocui prin recunoașteri și declarațiuni posteroare ci numai prin facerea unui alt act cu îndeplinirea formalităților legale. Hotărând astfel Curtea a violat principiul că asemenea contracte nu pot fi ratificate călcând dispozițiunile art. 16 și 18 din legea autentificării»;

VIII. «Omisiune esențială și violarea art. 119) c. civ. Curtea afirmă că autoarea noastră ar fi confirmat actul făcut de Ghiță Brebenel și că aceasta ar rezulta din actul No. 5842/95. Noi am susținut că un asemenea act, nu poate fi valabil după art. 119) c. c. fiindcă nu cuprinde mențiuni de motivul acțiunii în nulitate și despre intenția de a repara viciul. Curtea nepronunțându-se asupra acestei susțineri a noastră, face omisiune esențială și violează art. 119) c. c.»;

Considerând că din moment ce actul de concesiune autenticat la No. 467/900 este valabil ca act autentic, după cum s'a arătat mai sus asupra motivelor de casare relative la nulitățile procesului verbal de autentificare, este fără interes a se mai discuta motivele de casare relative la solemnitatea actelor autentice și la ratificarea actului autentic sub No. 467/900, așa că și aceste motive de casare sunt nefondate;

Pentru aceste motive Curtea, respinge recursul, etc

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. III

Audienţa dela 28 Noembrie 1912

Preşedinţia d-lui G. N. BAGDAT, prim-preşedinte

Jacob Bergher cu firma Neunkirchner Druckfabrik A. G. şi M. Horovitz

Timbru. — Apel insuficient timbrat. Plata amendei şi completarea timbrului la prima zi de înfăţişare. — Ce se înfăţişă prin prima zi de înfăţişare. — (Art. 26 şi 52 l. timbrului).

Din dispoziţiunile art. 26 şi 52 din legea timbrului rezultă că apelul şi opoziţia făcute pe timbru insuficient vor fi declarate nule, dacă partea care le-a făcut nu va justifica, chiar la prima zi de înfăţişare, plata amendei şi completarea timbrului cerut de lege.

Dispoziţiunea ca amenda şi completarea timbrului să fie plătite la prima zi de înfăţişare a fost luată de legiuitor în scop ca judecata proceselor să nu fie amânată prin acordări de termene după cererile celor interesaţi, pentru plata amendei şi completarea timbrului atunci când procesul s'a amânat din alte cauze, cum ar fi de exemplu pentru că procedura nu a fost îndeplinită, sau pentru a se aplica art. 151 pr. civ. ori după cererea părţilor de comun acord sau pentru comunicarea motivelor de apel, în asemenea cazuri partea nu poate fi decăzută din dreptul de a se da curs apelului său, dacă va satisface la ziua judecării procesului plata amendei şi a timbrului prescrise de lege. Prin urmare, dacă tribunalul nu poate să acorde termen pentru completarea timbrului şi amendei, nu poate însă nici anula apelul, când la ziua înfăţişării apelului, adică atunci când apelul este în stare de a fi judecat, partea va satisface plata amendei şi a timbrului *).

Decizia 494/912. — Casată, după recursul făcut de Jacob Bergher sentinţa No. 288/912 a tribunalului Ilfov, Secţia Comercială, dată în proces cu firma Neunkirchner Druckfabrick A. G. şi M. Horovitz.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Flăişen;

Pe d-nii avocaţi D. Alexandresco şi L. Holoney, în dezvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat fustin Lupus în combateri; şi

Pe d-l procuror-general Scarlat Popescu, în concluziuni pentru respingere.

Deliberând,

Supra motivului de casare:

«În ziua de 24 Februarie, înfăţişându-se înaintea Tribunalului Ilfov S. comercială apelul făcut de Jacob Bergher din faşa contra cărţii de judecată a ocol. I Bucureşti cu No. 3504/911 şi ridicându-se de către intimat chestiunea insuficienţei timbrării apelului, m'am oferit a depune imediat amenda pe care tribunalul o va indica conform legii timbrului.

«Cu toate acestea tribunalul mă declară decăzută din acest drept pe motiv că ar fi fost o amânare în acest proces şi că prin urmare plata amendei ar fi tardivă faţă cu dispoziţiunile art. 26 din legea timbrului, argumentând că acea dispoziţie permite a se face plata amendei numai până la prima zi de înfăţişare

Creдем că tribunalul adaugă la lege pentru a mă declara decăzută căci legea dispune formal că cererea nu e nulă de drept putându-i da curs dacă se justifică plata amendei până

la ziua înfăţişării, iar nu până la prima zi fixată pentru judecată.

«Fiind vorba de o decădere ea trebuie interpretată în mod restrictiv iar nu extensiv, cum a făcut trib., şi prin ziua înfăţişării legiuitorul nu a putut înţelege decât ziua când de fapt se judecă procesul, iar nu prima zi fixată de judecată. Trib. confundă ziua înfăţişării cu prima zi fixată de judecată.

«În art. 52 de asemenea se zice prima zi de înfăţişare, iar nu prima zi fixată de judecată cum de ex. se zice în legea Curţii de Casaţie la art. 42 al. ultim. redact. art. 26 şi 52 din legea timbrului este identică cu art. 53 din legea Curţii de Casaţie care pune obligaţiunea părţilor de a aduce dovadă de comunicare până la ziua înfăţişării, care a putut fi în urma mai multor amânări fără ca partea să fie decăzută din dreptul său de a satisface cerinţele legii în ziua înfăţişării procesului

«Cum, dară, în speţă nu fu decât o singură amânare provocată prin avertismentul judecătorului care făcea apelul nominal, că e continuarea procesului tramvaelor spre a se amâna toate celelalte procese la ordinea zilei chiar dela începutul şedinţei, numai de formă s'a prevăzută în jurnal pentru a nu aştepta până la orele 6 p. m. urmează că la 24 Februarie era riguros vorbind prima zi de înfăţişare când m'am oferit a plăti amenda îndată ce s'a ridicat incidentul de insuficienţă timbrare a apelului.

«Legiuitorul, edictând această dispoziţiune n'a putut avea alt scop decât îndestularea fiscoşului evitând însă a se da loc la diverse amânări, prin acordare de termene pentru plata amendei; ori când s'a înfăţişat procesul eu am satisfăcut cerinţele legii timbrului şi tribunalul totuşi mă declară decăzută anulându-mi apelul numai prin'o interpretare excesivă a art. 26 52 şi 86 din legea timbrului, şi exces de putere.

De asemenea tribunalul omite a se pronunţa asupra tardivităţii ridicării excepţiei de netimbrare de oarece nulitatea fiind relativă, intimatul cerând el comunicarea motivelor de apel, a înţeles a accepta apelul ca bun şi înfăţişarea următoare e a decăzută a o mai ridica, ori ridicând-o se consideră atunci prima zi, de înfăţişare atunci făcând în realitate prima obiecţiune»

Având în vedere că din sentinţa supusă recursului rezultă că Jacob Bergher a făcut la 18 Octombrie 1911 apel în contra cărţii de judecată cu No. 3504 din 11 Octombrie 1911, a judecătoriei ocol I din Bucureşti, numai pe o coală timbrată de 10 lei şi fără plata de taxă şi că înainte de a expira termenul de apel, a depus pe lângă petiţia sa d n 2 Octombrie 911, o coală timbrată de 10 lei şi una de o sută lei pentru completarea timbrului de apel de douăzeci lei şi plata taxei speciale de o sută lei; că totuşi tribunalul, prin sentinţa supusă recursului a anulat ca insuficient timbrat apelul desir recurrentului Jacob Bergher se oferise în instanţă la înfăţişarea dela 24 Februarie 1912 ca să plătească amenda prevăzută de legea timbrului motivând tribunalul că această cerere nu poate fi ținută în seamă, de oare după art. 26 din legea timbrului, completarea timbrului şi plata amendei trebuiau a fi făcute chiar la prima zi de înfăţişare şi în speţă procesul ar fi mai avut o înfăţişare în ziua de 16 Decembrie 1911, când s'a amânat pentru comunicarea motivelor de apel;

Considerând că din dispoziţiunile art. 26 şi 52 din legea timbrului, rezultă că apelul făcut pe timbru insuficient nu va fi nul dacă partea care l-a făcut va satisface chiar la prima zi de înfăţişare la plata amendei şi la completarea timbrului cerut de lege;

Considerând că dispoziţiunea ca amenda şi completarea timbrului să fie plătite la prima zi de înfăţişare

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 6/913, pag. 72

a fost luată de legiuitor în scop ca judecata proceselor să nu fie amânată prin acordări de termene, după cererile celor interesați pentru plata amenzii și complectarea timbrului.

Că, prin urmare, atunci când procesul s'a amânat din alte cauze, cum ar fi de exemplu pentru că procedura nu a fost îndeplinită sau pentru a se aplica art. 151 Proc. civ., ori după cererea părților de comun acord, sau pentru comunicarea motivelor, ca în speță etc., în asemenea caz partea nu poate fi decăzută din dreptul de a se da curs apelului său, dacă va satisface la ziua judecării procesului la plata amenzii și a timbrului prescrise de lege;

Considerând că, dacă tribunalul nu poate să acorde termene pentru complectarea timbrului și plata amenzii, nu poate însă nici anula apelul când la ziua înființării apelului, adică atunci când apelul este în stare de a fi judecat, partea va satisface plata amenzii și a timbrului;

Că, în speță, tribunalul anulând apelul recurentului Iacob Bergher care se oferise să satisfacă la complectarea timbrului cerut de lege și la plata amenzii chiar la ziua judecării apelului pentru motivul că mai fusese o înfățișare anterioară la tribunal, când s'a amânat procesul pentru comunicarea motivelor de apel și considerând acea zi de înfățișare ca primă zi de înfățișare în sensul legii, a dat o greșită interpretare art. 26 și 52 din legea timbrului, așa că motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, casează etc.

CURTEA DE APEL DIN ALGER

(2 Mai 1913)

Act sub semnătură privată întocmit în țară străină.—Produce efecte în Franța.— Art. 2 § 3 C. civ. român.

Inscrierea în fals.—Tăgăduirea semnăturii.—Precedură.—Aplicarea legii franceze.

Proba testimonială.—Dovedirea convenției încheiată în străinătate.—Aplicarea legii țării în care contractul a fost încheiat.

Actul sub semnătură privată întocmit în țară străină, a cărui semnătură nu este tăgăduită, produce în Franța efectele ce el ar fi produs în țara în care a fost încheiat, dacă este făcut în conformitatea legii acestei țări.

În caz când un act autentic sau sub semnătură privată, întocmit în străinătate, este atacat în Franța pe calea inserării în fals sau a tăgăduirii semnăturii, instrucția falsului sau verificarea de scripte au a se

face de judecătorii francezi în formele prescrise de legea franceză.

În lipsa unui act scris, proba unei obligații superioară sumei de 150 lei, contractată în străinătate, are a se face înaintea tribunalelor franceze, prin martori și prezumpții, dacă legea țării unde contractul a fost încheiat admite aceste probe fără nicio restricție.

(Din *Recueil Philly*, 1913, p. 152).

OBSERVAȚIE.—Primul punct din decizia Curței din Alger, a cărei sumar s'a reprodus mai sus, nu este decât o aplicare a regulii *locus regit actum*, admisă de toți autorii și consacrată în dreptul nostru, în termeni expresi, prin art. 2 § 3 din codul civil. Cpr. Massé, *Le droit commercial dans ses rapports avec le droit des gens et le droit civil*, II, 766, p. 41 (ed. a 3-a); D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, I, p. 176 și 178 (ed. a 2-a).

Al doilea punct din această decizie este de asemenea necontestat, pentrucă formele procedurii neavând nicio înrăurire asupra fondului, sunt *ordinatorie* iar nu *decisorie litis*. Vezi Massé, *op. cit.*, II, 767, p. 41; Alexandresco, I, p. 180 și toți autorii.

În cât privește al treilea punct din decizia Curței, relativ la dovedirea obligațiilor contractate în străinătate, el este controversat, însă părerea cea mai juridică este aceea care pune în principiu că mijloacele de probațiune ale obligațiilor sunt cărmuite de legea țării în care s'a încheiat contractul, pentrucă părțile sunt presupuse a se fi referit la această lege. Vezi numeroasele autorități citate de d-l profesor D. Alexandresco, în tom. I, p. 177, nota 1 și 179, nota 2 (ed. a 2-a); tom. IV, partea I-a, p. 288, nota 6 (ed. a 2-a) și tom. VII, p. 242, nota 5, la care trebuie să adăugăm: Surville et Arthuys, *Cours élément de droit international privé*, 421, p. 564 (ed. a 5-a, 1910).—*Contră*: Mittermaier, *Archiv für civilistische Praxis*, tom. XIII, p. 215 și 316; Vareilles-Sommières, *Synthèse du droit international privé*, II, 1091 urm., p. 281 urm.

N. R.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Recurentul Const. Vătăjeșu d-l prin d-l avocat P. Borș. Intimatul C. Darius prin d-l avocat Mora.

* *Contracte de arendare sau închiriere. — Contract netranscris dar cu dată certă. — Termenul de trei ani în care e opozabil noului achizitor al unui imobil asemenea contracte. — De când începe acest termen. — Art. 722 și 723 pr. civ.*

I. Termenul de trei ani pentru care este opozabil noului achizitor al unui imobil, contractul de arendare

sau închiriere netranscris începe să curgă dela data transcrierii actului de vânzare, întrucât noul achizitor chiar dacă nu găsește transcris în registrele tribunalului vre-un contract de locațiune asupra aceluși imobil, trebuie să aștepte că i se pot opune pe timp de trei ani contracte de locațiune netranscrise dar având dată certă. (Cas. s. I, decizia 439 din 17 Iunie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Neamțu No. 139/912).

Recurentul Stan P. T. Rotaru prin d-nii avocați I. Brătescu și Țunescu.

Intimata Aurelia Stan Niculescu prin d-l avocat Al. Popescu.

Pământ rural. — Posesiune. — Chestiune de apreciere. — Capacitatea de a dobândi pământ

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

rural. — **Dreptul de apreciere al instanței de fond.**

2. Chestiunea de a se ști dacă o posesiune întrunește condițiunile cerute de codul civil pentru a conduce la prescripțiune, cum și aceia dacă un sătean are ca ocupațiune obișnuită cultura pământului pentru a deduce capacitatea sa de a dobândi pământ rural, sunt chestiuni de apreciere suverană a instanței de fond în privința cărora hotărârea sa nu poate fi supusă cenzurii Curței de casație. (Cas. s. I, decizia 459 din 3 Septembrie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei C de apel Buc. s. III, No. 150/910).

CASAȚIE S. II

Cererea făcută de d-l Procuror general al Curței de casație de a regulă compet. în cauza lui G. Paraschiv Foca. Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

Industria insalubre. — **Fabricare de cărămidă în interiorul unei comune rurale fără permisia autorității în drept.** — **Contravenție.** — **Competința tribunalului.**

1. Contravențiile prevăzute de art. 33 și 36 din regulamentul pentru industriile insalubre, fiind pedepsite prin art. 101 cu o amendă mai mare de 25 lei (dela 10—100 lei amendă), ele sunt delict corecționale și deci sunt de competența tribunalului de a fi judecate, în lipsa vre-unei dispoziții în acel regulament sau în legea judecătorilor, care să arate instanța judecătorească competentă a judeca asemenea contravențiuni. (Cas. s. II, decizia penală No. 1207, din 31 Mai 1913, prin care s'a regulat competența trimițând afacerea la tribunal).

Recurentul Sterian Iosef ș. a., din d-l avocat P. Borș. Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

Pedepse. — **Inchisoare corecțională.** — **Complce.** — **Aplicarea minimumului pedepsei ce se aplică autorului principal.** — **Ce se înțelege prin minimum pedepsei.** — **Art. 49 al. II c. p.**

2. Când pedeapsa autorului principal este închisoare corecțională, pedeapsa complicei va fi minimum acestei pedepse, potrivit art. 49 al. II c. penal.

Prin minimum acestei pedepse nu se poate înțelege decât minimum pedepsei speciale care se aplică autorului principal, iar nu minimum închisoarei în sensul art. 8 al. I c. penal, căci numai astfel poate să existe o proporție între pedeapsa complicei și a autorului principal. (Cas. s. II, decizia penală No. 1209, din 31 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței cu jurați din Tutova, No. 5/913).

Recurentul Milan Ivici și Sfetcu Ivanovici ș. a., lipsă. Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Parte civilă. — **Omor.** — **Dacă soția victimei se poate constitui, deși s'a remarcat în urmă.** — **Art. 60 pr. pen.**

3. După art. 60 din procedura penală, oricine se cotește vătămat prin vre-o crimă sau delict poate să reclame în justiție și să se constituie parte civilă.

Astfel, văduva victimei unui omor are în principiu dreptul să reclame în justiție și să se constituie parte civilă, căci moartea soțului i-a putut cauza un prejudiciu material direct în patrimoniul ei sau un prejudiciu moral, independent de orice calitate de moștenitoare, neputându-se pierde acest drept al soției prin simplul fapt al unei noi căsătorii contractată de ea ulterior.

Prin urmare, nu se poate respinge de plano cererea de daune a soției victimei, sub cuvânt că dânsa n'avea

calitatea să reclame în momentul judecării procesului, întrucât nu e moștenitoare și nici nu are copii din căsătoria cu victima, ci instanța de fond este datoare să examineze dacă prejudiciul material sau moral este justificat în fapt și în ce măsură anume. (Cas. s. II, decizia penală No. 1210 din 31 Mai 1913, prin care s'a respins recursul Sfetcu Ivanovici și Milan Ivici și casată după recursul făcut de părțile civile, decizia Curței cu jurați din Brăila No. 7 913).

CASAȚIE S. III

Recurentul Gh. Sarianopol prin d-l avocat S. Postelnicu. Intimatul Ministerul de finanțe prin d-l avocat Al. Zeceamă.

Timbru. — **Registre comerciale.** — **Refuz de a le prezenta agentului fiscal la cerere.** — **Contravenție.** — **Art. 85 l. timbrului.**

1. Art. 85 din legea timbrului pedepsește cu amendă nu numai faptul de neposeda a registrelor comerciale, dar și simplul refuz de a le prezenta la cerere agentului fiscal. (Cas. s. III, decizia 246 din 20 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunal. Constanța No. 106 913).

Recurenta Casa de scont și împrumut din Iași prin d-l avocat P. Borș. Intimata Epitropia Casei spitalului Sf. Spiridon din Iași prin d-l avocat Leatris.

Urmărirea unei recolte. — **Creditor privilegiat ce nu s'a arătat nici în timpul urmăririi, nici la distribuirea prețului.** — **Dacă în urma încasării prețului de către creditorii diligenți, el mai are vre-un drept asupra prețului distribuit.**

2. După art. 1730 al. 2 din Codul civil, sumele datorite pentru semințe și prețul muncii unei recolte au un drept de preferință înaintea privilegiului arendei, iar după art. 449, 450 și 451 pr. civ., din sumele eșite din vânzare, se vor scădea mai întâi cheltuelile de urmărire și de vânzare și alte creanțe privilegiate ce s'ar arăta, iar restul se va da creditorului ce a urmărit, iar dacă ar exista contestație fie din partea datornicului, fie din partea unuia din creditori, sumele adunate se vor depune la tribunal, care potrivit titlurilor înfățișate, va face tabloul de distribuire, ne mai putându-se după distribuire a se primi cererea părții pretinsă vătămată contra celui ce a urmărit, de cât în caz de rea credință sau neîndeplinirea formelor cerute de lege pentru executare.

Din combinațiunea acestor texte de lege, reiese în mod evident că creditorii cari nu s'au ivit în timp util, adică timpul urmăririi și vânzării bunului urmărit și nu au făcut nici o întămpinare la distribuirea prețului, nu au nici un drept asupra obiectelor vândute, nici asupra prețului distribuit, deoarece legea nu le pune la îndemână nici un mijloc prin care prețul încasat de creditorii diligenți ar putea să reintre în patrimoniul datornicului, spre a fi din nou distribuit după calitatea creanțelor cu privire la averea vândută, căci distribuirea este o declarare de drepturi asupra căreia nu se poate reveni decât în cazurile și modurile anume prevăzute de lege și ei trebuie să sufere urmările neglijenței lor; iar împrejurarea că o urmărire s'a făcut în baza legii de urmărire, nu schimbă întru nimic drepturile creditorilor neglijenți față de creditorul urmărit, întrucât această lege prevede cazurile de contestație și autoritățile în drept a se pronunța asupra lor. (Cas. s. III, decizia 258 din 29 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comerciale a C. de apel din Iași s. I, No. 25/911).